

O zjawisku kontaminacji we współczesnym języku czeskim: charakterystyka strukturalna

Keywords: contamination, lexical innovations, structural analysis, structural models, modern Czech

Słowa kluczowe: kontaminacja, innowacje leksykalne, analiza strukturalna, modele strukturalne, współczesny język czeski

Abstract

This paper is devoted to Czech lexical innovations resulting from the process of contamination. Its main objective is to present the results of an analysis of 205 lexical units extracted from publications *Hacknutá čeština 2.0. Neortodoxní slovník dnešní materštiny*.

The article, intended as a preliminary part of a broader study of the phenomenon in question, will be presenting the results of the study on the structure of the counter-examination units and the problems with its unambiguous reading.

The framework of this publication does not allow for the presentation of all 205 units extracted, so only examples will be referred to in order to present each structural type.

The material presented here shows the dynamic development of contemporaneous structures in modern Czech and their variety. Its extension to the analysis of further units that have not been taken into account in the published dictionary, but are still being supplemented in its open electronic version at <https://cestina20.cz/> may bring new structural solutions and help to verify the quantitative analysis of the models discussed in this article.

Niniejszy artykuł dotyczy innowacji leksykalnych w języku czeskim powstałych w procesie kontaminacji i przedstawia wyniki analizy 205 formacji kontaminacyjnych wyekscerpowanych ze słownika *Hacknutá čeština 2.0. Neortodoxní slovník dnešní materštiny*.

Autorka koncentruje się na charakterystyce struktury omawianych jednostek, mając świadomość konieczności poszerzenia materiału badawczego w celu weryfikacji zaprezentowanej analizy ilościowej. Już jednak przedstawione wyniki badań wskazują na rosnącą popularność kontaminatów we współczesnym języku czeskim,

ich potencjał w poszerzaniu zasobu leksykalnego czeszczyzny oraz dominację jednej ze struktur.

W związku z ograniczonymi ramami niniejszego opracowania każdy z typów struktury jest prezentowany jedynie na wybranych przykładach formacji kontaminacyjnych.

Niniejsze opracowanie jest poświęcone czeskim innowacjom leksykalnym powstałym w wyniku kontaminacji. Przybliża ono czytelnikom samo tytułowe zjawisko, jednak jego głównym celem jest prezentacja wyników analizy 205 jednostek leksykalnych wyekscerpowanych z publikacji *Hacknutá čeština 2.0. Neortodoxní slovník dnešní materštiny*. Zawiera ona 3000 haseł wybranych przez autorów (Martina Kavkę i Michala Škrabala) ze słownika online *Čeština 2.0* (<https://cestina20.cz/>), którego współtwórcami są użytkownicy języka czeskiego (internauci). W chwili publikacji słownika (Brno 2018) na stronie <https://cestina20.cz/> figurowało 11 000 wyrażań. Dziś jest już blisko 25 000 jednostek poświadczających dynamiczny rozwój języka czeskiego, który następuje w wyniku zmieniającej się rzeczywistości pozajęzykowej.

W artykule, w zamierzeniu stanowiącym wstępną część szerszego opracowania omawianego zjawiska, zostaną przedstawione wyniki badań dotyczących struktury jednostek kontaminacyjnych (w oparciu o wzory zaproponowane przez W. Z. Sannikowa) oraz problemów z jej jednoznacznym odczytaniem. Ramy niniejszej publikacji nie pozwalają na przedstawienie wszystkich 205 wyekscerpowanych jednostek, zatem w celu prezentacji każdego z typów strukturalnych zostaną przywołane jedynie przykłady.

Jak wyjaśnia pomysłodawca słownika, Martin Kavka, „čeština 2.0 je slovník, který trolí češtináře už od roku 2009. Ukazuje, že čeština má šmrnc, vtíp i budoucnost. Zahrnuje zbrusu nová slova, ale i slangové, regionální či jinak zajímavé výrazy ze všech zákoutí materštiny. Češtinu 2.0 vytváříme my všichni každý den” (<https://cestina20.cz/o-cestine-2-0>).

Niemalą rolę w tworzeniu owych nowych słów odgrywa proces kontaminacji.

W zakresie badań nad językami słowiańskimi opisująca to zagadnienie literatura przedmiotu odsyła czytelników głównie do języka polskiego (zob. Grabias 1970; Nagórko 2007; Ochmann 2009; Zagórski 1973, 1986, 1988), rosyjskiego (zob. Zemskaya 2007, Sannikov 1999, Dembska 2011) lub do porównania wskazanego przedmiotu badań w obydwu tych językach (zob. Ratajczyk 2015). Na gruncie języka czeskiego zauważalny jest brak monograficznego opracowania omawianego zjawiska, choć próbę jego opisu (w ujęciu porównawczym z językiem chorwackim) podjął w 2015 roku Przemysław Fałowski, wskazując kontaminację jako jeden ze sposobów wzbogacania czeskiej leksyki potocznej. Badania autora wykazały, iż „w analizowanym materiale pojawia się 61 rezultatów tego procesu po stronie czeskiej (2,1%) oraz 75 po stronie chorwackiej (2,7%)” (Fałowski 2015, s. 63). W celu ekscerpacji materiału badawczego korzystał on jednak jedynie z dwóch wydań „czeskiego leksykonu pt. *Slovník nespisovné češtiny z 2006 i 2009 roku* (SNČ 2006, SNČ 2009)” (Fałowski 2015, s. 10) i w swoim materiale ograniczył się do bardzo krótkiej (zaledwie 1,5 strony) prezentacji wyników analizy.

Główny trzon niniejszego opracowania został podzielony na dwie główne części: pierwsza charakteryzuje samo zjawisko kontaminacji oraz wyjaśnia, co w niniejszym artykule jest uznawane za jej rezultat – kontaminat; druga prezentuje typy strukturalne omawianych jednostek wraz z wynikami analizy ilościowej wyekscerpowanego materiału.

1. Kontaminacja

Odnosząc się do etymologii słowa *kontaminacja* (łac. *contaminatio* – *zepsucie, splamienie*), nie sposób nie zauważyć pejoratywnego charakteru jego znaczenia, które umieszcza omawiane zjawisko niejako na marginesie badań nad rozwojem leksyki. „Kontaminacja jako rodzaj derywacji jest powszechnie uznawana za element języka po-

tocznego, pewien rodzaj słowotwórstwa okazjonalnego pozostającego na peryferiach systemu językowego, bądź poza nim” (Dembska 2011, s. 15). Jak jednak w odniesieniu do czeskiego języka narodowego zauważa Grażyna Balowska:

[...] wydziela się tu czeski język literacki (*spisovná čeština*), który występuje w dwu wariantach:

- a) pisany język literacki (*psaná čeština, knižní čeština*),
- b) potoczny język literacki (*hovorová čeština*).

W opozycji do (1) literackiej odmiany stoją – z jednej strony – (2) język czeski potoczny nieliteracki (*obecná čeština*), a z drugiej (3) odmiany terytorialne [...] (Balowska 2006, s. 26).

Potoczność w języku czeskim nie jest zatem marginalna, co podkreśla Marie Čechová:

[...] rozdíl mezi spisovnou a obecnou češtinou se zvláště od 2. poloviny 20. století stírá, hranice spisovnosti se posouvá směrem k obecné češtině (Čechová 2020, s. 427).

Badaczka stoi na stanowisku, że „nejfrekventovanější jevy z obecné češtiny pronikají do češtiny spisovné a některé si už v ní vydobyly své místo” (Čechová 2020, s. 428). „Zdobyć swoje miejsce” mają zatem szansę również kontaminaty.

Odnosnie do struktury badacze charakteryzują kontaminację jako:

- zjawisko, w którym dwa słowa łączą się w trzecie, tworząc w ten sposób okazjonalizm (zob. Zemskaya 2007, s. 191),
- formację o nietradycyjnej i „nieobliczalnej” strukturze (zob. Buttler 1974, s. 151),
- peryferyjne zjawisko słowotwórcze, którego technika polega na „– obrazowo mówiąc – skrzyżowaniu dwu słów, obywatelom się bez udziału afiksów” (Nagórko 2007, s. 203; zob. również: Dembska 2011, s. 26).

Wśród tych opinii warto zwrócić uwagę na wskazanie nieobecności afiksów. Elżbieta Bogdanowicz podkreśla:

Zjawisko tworzenia wyrazów skontaminowanych lingwiści zaliczają do „słowotwórstwa bez słowotwórstwa”, gdyż ten typ derywacyjny obywatel się bez afiksów słowotwórczych: morfemów, operując z reguły na jednostkach poziomu fonologicznego: sylabach (Bogdanowicz 2019, s. 96).

Drugim aspektem, który czyni z kontaminacji zjawisko wyjątkowe jest (wspomniana przez Danutę Buttler) „nieobliczalność” struktury, której rozszyfrowanie często bywa wyzwaniem i rodzajem łami-główki.

W niniejszym artykule charakterystyka struktury kontaminatów została omówiona w oparciu o podział według A. F. Żurawłowa, który – w kontekście badań nad zjawiskiem kontaminacji w języku rosyjskim – przytacza W. Z. Sannikow, wyróżniając:

1. aglutynację segmentów dwóch słów według formuły $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ac)$, lub $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ad)$;
2. nałożenie międzywyrazowe: $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=abc)$ (zob. Sannikow 1999, s. 164, Dembska 2011, s. 28).

Autor przywołuje także zjawisko włączenia, „kiedy to w środek słowa bazowego włączają się elementy drugiego słowa” (Dembska 2011, s. 29).

W oparciu o analizę literatury przedmiotu, w niniejszym opracowaniu za kontaminaty są uznawane jednostki:

- utworzone bezafiksalnie z co najmniej dwóch wyrażen bazowych (nie tylko pojedynczych słów, ale też np. wyrażen przyimkowych),
- granica podziału wyrażen wyjściowych nie ma pozycji stałej (może to być na przykład granica przebiegająca między jednym fonemem (wizualnie – grafemem) i dowolną częścią drugiego wyrażenia bazowego lub większej liczby wyrażen,
- jednym z elementów może być całe wyrażenie bazowe (również wyrażenie przyimkowe),
- co najmniej jedno z wyrażen wyjściowych (tzw. słów motywujących) pozostaje w bliskości znaczeniowej i fonetycznej z kontaminatem, tworzącym jednostkę o nowym znaczeniu,

- jeden z komponentów może występować w kontaminacie w postaci włączenia,
- obecność tzw. węzła kontaminacyjnego¹ nie jest obligatoryjna.

2. Struktura wyekscerpowanych jednostek

1. W wyekscerpowanym materiale badawczym największą liczbę kontaminatów (93 jednostki, czyli w przybliżeniu² 45,37% analizowanych formacji) stanowią te o strukturze $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ad)$, a zatem połączenia pierwszej części pierwszego słowa motywującego oraz drugiej części drugiego (relacja krzyżowania), na przykład:

KONTAMINAT	SŁOWA MOTYWUJĄCE	ZNACZENIE
alkonaut (12) ³	alkohol + astronaut	člověk, který často pije alkohol
alkulačka (12)	alkohol + kalkulačka	kalkulátor hladiny alkoholu v krvi, určuje orientační dobu odbourávání vypitého alkoholu z organismu
břichnout (33)	břicho + tloustnout	tloustnout nadměrnou konzumací jídla, především toho dobrého

¹ Problem węzła kontaminacyjnego (elementu wspólnego dla słów motywujących jednostkę kontaminacyjną) jest złożony. Niektórzy badacze uznają go za element konieczny, by jednostka mogła zostać uznana za kontaminację (np. Nagórko 2007, s. 205), inni twierdzą, że „ten typ tworów kontaminacyjnych (tzn. bez węzłów kontaminacyjnych) występuje (nie na zasadzie wyjątku) w różnych językach. Można przyjąć, że węzły nie są niezbędnym elementem w procesie kontaminacji” (Zagórski 1986, s. 76). Warto podkreślić, że obligatoryjność występowania węzła kontaminacyjnego ograniczyłaby zakres badań jedynie do jednostek z nałożeniem międzywyrazowym (zob. punkt 4. w części II. niniejszego opracowania).

² W zaokrągleniu do drugiego miejsca po przecinku.

³ Numer pojawiający się obok omawianych w treści niniejszego opracowania jednostek jest numerem strony, na której w słowniku *Hacknutá čeština 2.0. Neortodoxní slovník dnešní materštiny* znajduje się dany artykuł hasłowy.

čelfie (45)	čelo + selfie	fotografie vlastní pleši či vysokého (téměř nekonečného) čela, následně umístěná na sociální síti; odvozeno od anglického "selfie"
domolená (58)	domáci + dovolená	dovolená, při níž se flákáte doma, nebo jen vyrazíte na krátké výlety
chcavenka (100)	chcát + stravenka	kupón z veřejných záchodků, který lze následně uplatnit při nákupu piva/jídla
jízdemeska (112)	jízda + esemeska	SMS jízdenka na městskou hromadnou dopravu
okamurková sezóna (168)	Okamura + okurková (sezóna)	období, kdy média z důvodu nedostatku zajímavých zpráv informují o obskurních politikách
řvoused (203)	řvát + soused	velmi hlučný soused
šukně (223)	šukat + sukně	minisukně, sukně umožňující mužům oddávat se sexuálními fantaziím
zexit (262)	Zeman + brexit (čexit)	konec Miloše Zemana na Pražském hradě
žrádelna (266)	žrát + jídelna	jídelna, ve které vaří jídlo nevalné kvality

2. Znakiem rozpoznawczym kolejnego typu strukturalnego jest zachowanie w całości pierwszego słowa motywującego. W wyekscerpowanym materiale badawczym tę strukturę reprezentuje 46 jednostek (w przybliżeniu 22,44%), na przykład:

KONTAMINAT	SŁOWA MOTYWUJĄCE	ZNACZENIE
alzahaimer (12)	Alza (e-shop Alza.cz) + alzahaimer	stav, kdy zapomenete, co jste si objednali v e-shopu
babiština (21)	Babiš + čeština	čeština doplněná o slovakismy, výsledkem je mluvený projev, který není ani česky, ani slovensky
birceps (27)	bír (ang. beer) + biceps	slušivé bříško vypěstované pravidelným pitím piva; kombinace slov "beer" (pivo) a "biceps"

hladucinace (93)	hlad + halucinace	vidiny, falešné představy z velkého hladu
jánoce (108)	já + Vánoce	Vánoce, které tráví člověk o samotě
lidlo (135)	Lidl + jídlo	lacině jídlo zakoupené v obchodním řetězci Lidl
penisilín (177)	penis + penicilín	prášek pro povzbuzení erekce, mužství, viagra a další stavěcí chemie
pitíže (179)	pití + potíže	problemy s pitím alkoholu
rathorika (193)	Rath + retorika	umění lhát a dívat se přitom přímo do očí (či do kamery)
zemandrtálec (262)	Zeman + neandrtálec	agresivní volič nebo stoupenec Miloše Zemana

3. W przypadku 26 jednostek (w przybliżeniu 12,68% wyekscerpowanego materiału) zaobserwowano zachowanie pełnej formy drugiego słowa motywującego, na przykład:

KONTAMINAT	SŁOWA MOTYWUJĄCE	ZNACZENIE
ančeština (13)	angličtina + čeština	poangličtění čeština, český projev zaplevelený mnoha anglicismy
belzeblb (23)	Belzebub + blb	někdo, kdo se snaží být drsný, strašit nebo vzbuzovat respekt, ale dělá to tak nešikovně, že je spíš k smíchu
benevtip (24)	benefit + vtip	nevhodně nastavený zaměstnanecký benefit – tedy výhoda, která žádnou výhodou není, příp. benefit, jenž nelze reálně využít (např. bezplatný vstup do fitness ve 100 km vzdáleném místě)
havletišťe (90)	Havel + letišťe	pražské letišťe v Ruzyni, pojmenované podle Václava Havla

hudebil (97)	hudební + debil	1. hudební ignorant 2. jedinec závislý na hudbě
obezdívka (163)	obezní + dívka	děvče s nadváhou
ohledublost (167)	ohledupnost + blbost	přehnaná, zbytečná ohledupnost
žraut (266)	žrát + raut	raut s velkým množstvím jídla a nenasytými strážníky

4. Kolejny typ struktury reprezentują jednostki powstałe w wyniku nałożenia międzywyrazowego (15 jednostek; w przybliżeniu 7,32% wykscerpowanego materiału), na przykład:

KONTAMINAT	SŁOWA MOTYWUJĄCE	ZNACZENIE
akorath (11)	akorat + Rath	ani malý, ani velký úplatek; podle Davida Ratha
alkoholka (12)	alkohol + holka	holka, slečna, která ráda a přes míru popíjí alkohol
autobahno (55)	Autobahn + bahno	rozbitá, výmlovitá dálnice nebo silnice 1. třídy; z německého autobahn
barmagedon (20)	bar + armagedon	nadměrná konzumace alkoholu v baru se značnými následky
kokakolaborant (119)	kokakola + kolaborant	člověk, který uprostřed párty zničehonic přestane pít alkohol
pesemeska (178)	pes + esemeska	pachová stopa jiného psa

5. Strukturę polegającą na włączeniu w jedno słowo bazowe całości lub elementu drugiego słowa reprezentuje 11 kontaminatów (w przybliżeniu 5,37% analizowanych formacji), na przykład:

KONTAMINAT	SŁOWA MOTYWUJĄCE	ZNACZENIE
advokakát (11)	advokát + kakat	mizerný právník či obhájce
budižknietschemu (34)	budižkničemu + Nietzsche	absolvent filosofické fakulty s hlavou plnou teoretických mouder, ovšem bez praktických dovedností

espernasranto (70)	esperanto + nasrat	pokleslá jazyková úroveň projevů na Facebooku a v internetových diskuzích, negativně ovlivněná naštvaností pisatelů
konkurvence (120)	konkurence + kurvit	rival v podnikání kazící někomu obchody
prokafinace (188)	prokrastinace + kafe	speciální druh prokrastinace, neschopnost pracovat bez pravidelného příjmu kofeinu
s dovyvolením (203)	s dovořením + vy vole	obdoba žádosti o dovoření projit (<i>s dovořením</i>), používaná zvláště v situaci, kdy máte např. plné ruce, ale dotyčná osoba na vás tupě hledí a vůbec ji samu od sebe ani nenapadne uhnout, protože je do žádosti vloženo oslovení "vy vole"

Warto zauważyć, że pomimo niewielkiej liczby przykładów tego rodzaju struktury, można wśród nich wyróżnić dwa typy:

- w pierwszym, mimo włączenia dodatkowego elementu, jedno ze słów wyjściowych zachowuje swoją pełną formę graficzną (*advokakát* – advokát, *espernasranto* – esperanto, *konkurvence* – konkurence, *s dovyvolením* – s dovořením). Jest ona jedynie niejako „przerwana”;
- w drugim natomiast fragment jednego z wyrazów zostaje usunięty, ustępując miejsca włączonemu elementowi (lub całości) drugiego (*prokafinace*, *budižknietschemu*).

Poza wymienionymi powyżej pięcioma typami strukturalnymi, wśród wykscerpowanych jednostek kontaminacyjnych zaobserwowano dwa przykłady (w przybliżeniu 0,98% ogólnej liczby 205 jednostek) struktury powstałej w wyniku połączenia dwóch pierwszych części słów motywujących, czyli $A(=ab) + B(=cd) \rightarrow C(=ac)$:

primipiv (187)
primitiv + pivo
muž, který trávi volný čas výhradně pitím piva

překrad (190)

překlad + krást (kradu, kradeš...)
přisvojený překlad někoho jiného

W przypadku tej struktury należy jednak podkreślić różnice między kontaminacją a typowym skrótowcem. Owa różnica polega na motywacji znaczenia ogólnego kontaminacji poszczególnymi znaczeniami tworzącymi ją słów. Warunek motywacji znaczeniowej jest w przypadku kontaminacji obligatoryjny. Kontaminat bowiem – co podkreśla Krystyna Ratajczyk – „zyskuje **nowe** znaczenie złożone ze znaczeń słów bazowych” (Ratajczyk 2015, s. 43), podczas gdy skrótowce stanowią jedynie zabieg pozwalający na krótką i zwięzłą prezentację pewnych nazw (najczęściej przedsiębiorstw, uczelni, firm, partii politycznych) (zob. Dembska 2011: 38). W odróżnieniu od kontaminatów *primipiv* oraz *překrad* formacje typu *geneřed* ‘generální ředitel’ pozostają zatem jedynie skrótowcami.

Wśród 205 badanych formacji kontaminacyjnych zaobserwowano jeden przykład (w przybliżeniu 0,49% całości wyekscerpowanego materiału) struktury, której motywację stanowią więcej niż dwa wyrażenia wyjściowe, a mianowicie:

jabanas (108)

jahody + banán + ananas
fresh (čerstvě vylišovaná šťáva) z jahod, banánu a ananasu.

Uzupełniając charakterystykę struktury kontaminatów zaproponowaną przez W. Z. Sannikowa, można zatem na tej podstawie wyróżnić kolejny wzór strukturalny: A(=ab) + B(=cd) + C(=ef) → D(acf) – połączenie pierwszej części pierwszego słowa motywującego, pierwszej części drugiego i drugiej części trzeciego.

Prezentacja powyższych modeli strukturalnych formacji kontaminacyjnych nie wyczerpuje jednak zagadnienia ich, wspomnianej przez Danutę Buttler, „nieobliczalności” (zob. Buttler 1974, s. 15). W poddanym analizie zbiorze kontaminatów znalazły się bowiem takie, które trudno jednoznacznie uznać za reprezentujące konkretny model. W wyekscerpowanym materiale ten problem dotyczy 11 for-

macji (w przybliżeniu 5,37% analizowanych jednostek) i skupia się wokół trudności z jasnym określeniem granicy podziału słów motywujących. Przykładem takiej trudności jest formacja *pohoror* (182), posiadająca znaczenie „obávany či nepřijemný pohovor do zaměstnání, popř. s nadřízeným, pedagogem nebo psychologem“. Tworzą ją słowa *pohovor* i *horor*, jednak jednoznaczne ustalenie struktury jest niemożliwe. Może to być bowiem relacja krzyżowania (*pohovor* + *horor*), ale także przykład zachowania drugiego słowa w całości (*po* + *horor*) lub włączenia (na przykład poprzez usunięcie ze słowa *pohovor* elementu *-hov-* lub *-ov-* i zastąpienie go częścią *-hor-* lub *-or*).

Wpływ na niejednoznaczność strukturalną może mieć również polisemiczność formacji kontaminacyjnej. Taką cechą posiada na przykład kontaminat *afonaut* (11): 1. africký migrant, putující do pro něj neznámého vesmíru, do Evropy; 2. člověk s výrazným afroúčesem, kdy obličej vypadá pod vlasy jako v helmě. W zależności od znaczenia można zatem traktować tę formację jako przykład relacji krzyżowania (africký + astronaut) lub model polegający na zachowaniu pierwszego słowa w całości: afro (rodzaj fryzury) + astronaut.

Trudności w ustaleniu struktury kontaminatu sprawia także zachowany w języku czeskim iloczas. Utworzona od słów *náš* i *fašista* formacja *našista* (159), oznaczająca osobę sympatyzującą z faszyzmem, nie posiada długiej samogłoski, co mogłoby wskazywać, że z pierwszego słowa bazowego została do niej włączona jedynie głoska [n], a pozostała część formacji stanowi *-ašista* ze słowa *fašista*. Potocznej czeszczyźnie nieliterackiej nie jest jednak obce skracanie samogłosek, zatem w tym wypadku mogło dojść właśnie do takiego procesu i granica podziału przebiega pomiędzy *náš* i *-ista*, czyli odpowiada modelowi z zachowaniem pierwszego słowa motywującego.

Pomimo pewnych niejednoznaczności zaprezentowany materiał wskazuje na dynamiczny rozwój struktur kontaminacyjnych we współczesnym języku czeskim oraz ich różnorodność. Jego poszerzenie o analizę kolejnych jednostek, które nie zostały uwzględnione w opublikowanym słowniku, ale wciąż są uzupełniane w jego otwar-

tej wersji elektronicznej na stronie <https://cestina20.cz> może przynieść nowe rozwiązania strukturalne i pomóc w weryfikacji analizy ilościowej omówionych w niniejszym artykule modeli.

Kontaminacja to jednak nie tylko struktura. Warto zatem przyjrzeć się bliżej tego typu jednostkom również pod względem semantycznym, a także sprawdzić (choćby w oparciu o badania korpusowe) stopień częstości ich występowania we współczesnym języku czeskim, co wyznacza dalszy etap planowanych badań.

Literatura podmiotu

Kavka M., Škrabal M. a kol., *Hacknutá čeština 2.0. Neortodoxní slovník dnešní materštiny*, Brno 2018.

Literatura przedmiotu

Balowska G., 2006, *Problematyka czeszczyzny potocznej nieliterackiej (tzw. »obecna čeština«) na lamach czasopisma »Naše řeč« w latach dziewięćdziesiątych*, „Bohemistyka”, nr 1, s. 25–46.

Bogdanowicz E., 2019, *Nazwy własne jako podstawa kontaminacji (na materiale prasowym)*, [w:] *Nazwy własne w języku, literaturze i kulturze. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesor Zofii Abramowicz*, red. A. Rygorowicz-Kuzma, K. Rutkowski, Białystok, s. 95–105.

Buttler D., 1974, *Polski dowcip językowy*, Warszawa.

Čechová M., 2020, *Komunikačně-stylový a systémový pohyb v současné češtině*, „Stylistika” XXIX, s. 427–439.

Dembaska K., 2011, *Słowa wykolejone, czyli o zjawisku kontaminacji we współczesnym języku rosyjskim*, Toruń.

Fałowski P., 2015, *Sposoby wzbogacania leksyki potocznej w języku czeskim i chorwackim*, Kraków.

Grabias S., 1970, *Kontaminacje we współczesnym języku polskim. Próba charakterystyki*, „Annales UMCS, Sectio F”, s. 117–145.

Nagórko A., 2007, *Kontaminacje leksykalne – słotwórstwo czy radosna ifurczość?*, „Przegląd Humanistyczny”, z. 1, s. 203–210.

Ochmann D., 2009, *Złożenia kontaminacyjne we współczesnym języku polskim*, [w:] *W kręgu języka. Materiały konferencji »Słotwórstwo-słownictwo-polszczyzna kresowa« poświęconej pamięci Profesor Zofii Kurzowej*, red. M. Skarżyński, M. Szpiczakowska, Kraków, s. 293–299.

Ratajczyk K., 2015, *Kontaminacje leksykalne. Struktura – sens – pragmatyka*, Łódź.

Sannikov W.Z., 1999, *Russkiy yazyk v zerkale yazykovoy igry*, Moskva.

Zagórski Z., 1973, *W sprawie kontaminacji*, „Studia Polonistyczne” I, s. 133–143.

Zagórski Z., 1986, *Jeszcze w sprawie kontaminacji*, „Studia Polonistyczne” XIII, s. 69–83.

Zagórski Z., 1988, *Kontaminacja a zjawiska pokrewne*, „Slavia Occidentalis” XLV, s. 91–98.

Zemskaya E.A., 2007, *Slovoobrazovaniye kak deyatel'nost'*, Moskva.